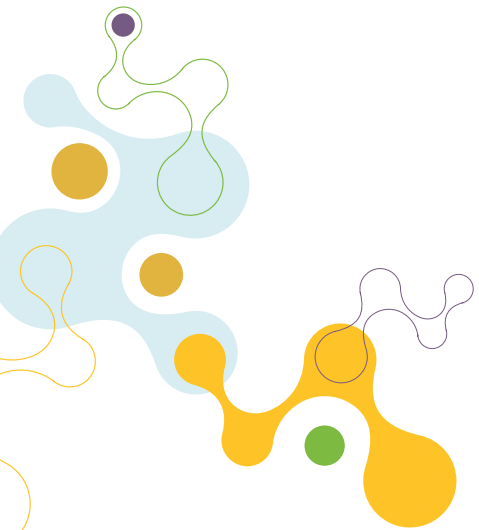

Identiteits notitie 2023

BETEKENISVOL ONDERWIJS

LEREN WAT ERTOE DOET!

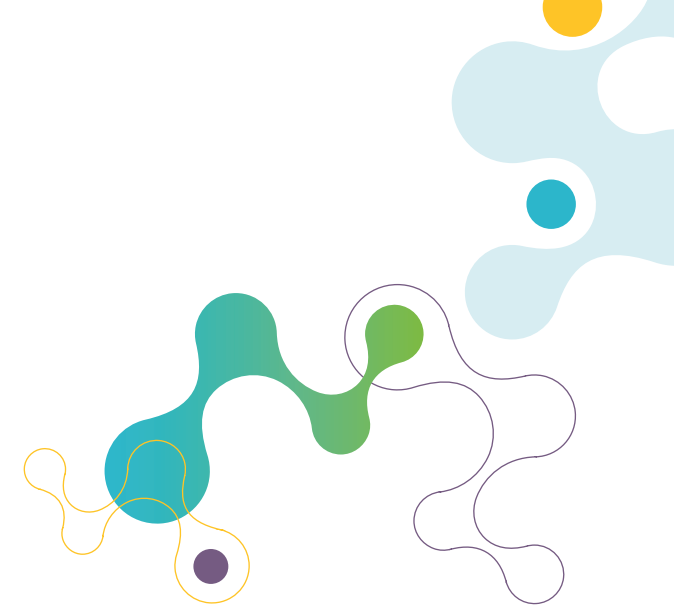
De Viermaster
Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs

INLEIDING

KINDEREN TOERUSTEN MET GELOOF, HOOP EN LIEFDE

**Over de identiteit van de scholen van de Vereniging
voor Protestants Christelijk Onderwijs De Viermaster**

De identiteit van onze vereniging en onze scholen is diep geworteld en dynamisch. We vragen onszelf geregeld af hoe wij in veranderende tijden en te midden van uitdagende maatschappelijke ontwikkelingen van betekenis kunnen zijn voor de toekomst van onze leerlingen en daarmee van onze samenleving. Vanuit onze diepste overtuigingen.

Vandaar deze nieuwe versie van ons Identiteitsdocument. Het is in vergelijking met de vorige editie uit 2018 niet ingrijpend gewijzigd, maar gaat vooral dieper in op een thema dat steeds nadrukkelijker onze aandacht vraagt: de diversiteit in onze samenleving en wat die voor ons betekent.

Dit document biedt een uitnodigend kader voor iedereen die bij het onderwijs op onze scholen betrokken is, om vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid bij te dragen aan de verdere ontwikkeling van ons verhaal. Het nodigt onze scholen uit om aan de hand hiervan hun eigen verhaal, geënt op de specifieke behoeften, kenmerken en traditie van hun omgeving, tegen het licht te houden. Zo blijven wij verbonden in eigenheid.

I. WAAR GAAT HET ONS OM?

Onze belofte aan onze leerlingen

Op onze scholen word je gezien en ben je geliefd. Door God en door ons.

Je mag opgroeien zoals God voor ogen heeft, als een parel in Zijn hand, en wandelen in de voetsporen van Jezus. Hoe God ons heeft bedoeld, weten we door het unieke voorbeeld van Jezus, die ons laat zien wat het betekent om vanuit Gods liefde te leven. Doordat je bij ons liefde en geborgenheid ervaart, durf je je kracht én je kwetsbaarheid te laten zien. Zoek je vanuit vertrouwen en respect naar verbinding met de ander. Geef je de liefde die je hebt ervaren door. En werk je mee aan een wereld waarin mensen zich gezien en geliefd weten.

Waar komt onze belofte vandaan?

Wij geloven dat goed onderwijs staat of valt met het doorgeven van Gods liefde voor mensen, zoals die is geopenbaard in de Bijbel. Voor ons is de Bijbel als Woord van God dan ook de bron van ons onderwijs. In onze grondslag staat dat we – met respect voor elkaars geloofsbeleving – onze gemeenschappelijke basis hebben in de Bijbel ‘als het Woord van God, bron voor het geloof en hoogste norm voor leven en handelen.’

Dat het ons om goed onderwijs gaat, verwoorden we in onze missie:

‘Vanuit onze christelijke identiteit stimuleren wij kinderen in hun ontwikkeling in kennis, vaardigheden en als persoon’

Christelijk basisonderwijs richt zich op een brede ontwikkeling van kinderen. Vanuit ons geloof in God leren we de kinderen kennis en vaardigheden en werken we aan hun persoonlijke vorming. Ze komen het meest tot hun recht in een veilige schoolomgeving waar ze zich geliefd weten door God en de mensen die op school werken.

Op die basis leren zij om verbinding te maken met de ander, die net als zij door God geschapen en geliefd is, en daarin naastenliefde te laten zien. Wij stimuleren kinderen om open te staan voor en met eerbied om te gaan met wie of wat hen in eerste instantie misschien vreemd is. Daarbij laten wij ons leiden door wat de Bijbel van ons vraagt, in het besef dat we daarover verschillend kunnen denken.

De wereld waarin wij leven

Wij geloven dat God zo veel van deze wereld houdt, dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft’ (Johannes 3: 16). Vanuit dat geloof kunnen we niet anders dan hoopvol in deze wereld staan. Wij geloven dat het onderwijs dat wij voorstaan, kinderen toerust om een positieve bijdrage te leveren aan de samenleving.

Mensen worden vaak afgemeten aan hun maatschappelijke succes en bijdrage aan de economie. Wij benadrukken de waarde van ieder mens als schepsel van God. We leven in een wereld die steeds meer polariseert. Wij proberen de ander steeds als geliefd schepsel van God te zien.

Wij geloven dat het toerusten van kinderen met geloof, hoop en liefde uitzicht geeft op een hoopvolle toekomst.

II. WAT VRAAGT DAT VAN ONS?

Pedagogisch klimaat

Om - in afhankelijkheid van God - onze belofte waar te maken, streven wij allereerst naar een pedagogisch klimaat van vertrouwen, liefde en geborgenheid, geïnspireerd door de liefde van God. Wij vinden het belangrijk dat we een persoonlijke relatie met Jezus Christus hebben. De onmisbare ingrediënten van dat pedagogisch klimaat zijn, op basis van Galaten 5: 22-23: "liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing". Daaraan zijn wij als scholen en als vereniging herkenbaar.

Onze belofte vraagt om leerkrachten, medewerkers, leidinggevenden en bestuurders die:

- hun taak in de vereniging en de scholen vervullen vanuit hun geloof in een persoonlijke relatie met God en Jezus Christus;
- de leerlingen en elkaar proberen te zien zoals Jezus mensen ziet en daardoor Zijn liefde doorgeven en voorleven;
- de leerlingen met pedagogische fijngevoeligheid kunnen begeleiden in hun ontwikkeling op alle gebieden van het leven, juist ook als dat gepaard gaat met vragen, onzekerheid en weerstand, en het gesprek daarover in klas en team respectvol kunnen voeren en begeleiden;
- zich in hun handel en wandel in alle onvolkomenheid laten leiden door de Tien Geboden (Exodus 20) en 'liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing' (Galaten 5), en daarin een voorbeeldfiguur willen zijn;
- eerlijk, open en kwetsbaar durven zijn, fouten kunnen toegeven, kunnen

vergeven en de minste durven zijn, tegenspraak kunnen bieden en incasseren;

- inhoud kunnen geven aan de kernwaarden van de vereniging: Geïnspireerd, Deskundig, Gemotiveerd, Dienstbaar;
- de school en de vereniging zien als een gemeenschap waarin mensen samen leren, oefenen, delen, elkaar ruimte bieden en groeien;
- op zo'n manier kunnen omgaan met diversiteit in de school en de samenleving dat zij ieders eigenheid eerbiedigen en altijd bereid zijn tot gesprek over de manier waarop de school en de vereniging zich verhouden tot de diversiteit die op hen afkomt, in het licht van de Bijbel en de pedagogische opdracht van het onderwijs.

Van de scholen vraagt het dat zij open staan voor alle leerlingen.

Onze scholen zien zichzelf als gemeenschappen waarin de ontwikkeling van de professionele en persoonlijke identiteit van de medewerkers wordt gestimuleerd en het gesprek over identiteit in openheid en respect geregeld wordt gevoerd.

Van de vereniging vraagt het goed werkgeverschap dat is gericht op een veilig en inspirerend werkklimaat en ruimte voor eigenheid, initiatief en in- en tegenspraak.

III. WAARIN IS DAT CONCREET ZICHTBAAR?

In alles wat we dagelijks in de scholen en de vereniging doen, proberen we inhoud te geven aan onze belofte. We geven hieronder op diverse terreinen aan wat dat concreet betekent.

1. Pedagogisch

- Vanuit onze christelijke identiteit streven wij in ons onderwijs naar een goede balans tussen kennis, vaardigheden en de persoon en naar verbinding hiertussen. Omdat wij een onderwijsinstelling zijn, is inwijding in het geloof en de christelijke traditie geen doel, maar een voedingsbron voor de ontwikkeling van kinderen tot vrije mensen die hun vrijheid op een verantwoordelijke manier ter hand nemen.
- Wij geven aandacht en zorg aan onze leerlingen vanuit de wetenschap dat elke leerling een uniek schepsel van God is. De scholen laten zien hoe hun zorgbeleid te maken heeft met onze belofte aan onze kinderen en hoe zij daarin 'meer dan het gewone' doen.
- De scholen maken op basis van de belofte duidelijk welk (voorbeeld) gedrag zij van leerkrachten, medewerkers en leerlingen verwachten.
- Veiligheid betekent voor ons meer dan maatregelen om discriminatie, geweld, pesten en seksuele intimidatie tegen te gaan en te voorkomen. Onze scholen werken actief en concreet aan een klimaat waarin iedereen gezien wordt en er bij hoort.

2. Levensbeschouwelijk

- Godsdienstige vorming is een belangrijk onderdeel van het lesprogramma van de scholen. Zij hebben beschreven wat zij met

godsdienstige vorming beogen en hoe ze ervoor zorgen dat die betekenisvol is voor alle kinderen, met welke achtergrond dan ook.

- Op de scholen wordt methodisch aandacht besteed aan godsdienstige vorming. Een godsdienstmethode is daarbij een hulpmiddel dat de leerkracht op professionele wijze kan inzetten.
- Het gebed heeft op de scholen een belangrijke plaats. Kinderen leren wat bidden is en hoe ze persoonlijk in gesprek kunnen zijn met God. De kinderen worden actief bij het gebed betrokken. Op elke school wordt in ieder geval aan het begin en aan het einde van de schooldag met de kinderen gebeden.
- Het vertellen van Bijbelverhalen is een belangrijk onderdeel van godsdienstige vorming. Minimaal driemaal per week wordt een Bijbelverhaal verteld. Bij voorkeur vanaf groep 6 en in ieder geval vanaf groep 7 wordt er met de kinderen uit de Bijbel gelezen.
- Alle leerlingen op onze scholen krijgen – als afscheidsgeschenk in groep 8 of op een eerder moment in hun schoolloopbaan – een bijbel aangeboden. Als ze deze al vóór het einde van groep 8 hebben ontvangen, krijgen ze bij het afscheid door of namens het bestuur een ander passend cadeau aangeboden.
- Scholen besteden in de hoogste groepen aandacht aan kerkgeschiedenis en kernpunten uit de christelijke traditie.
- Bij godsdienstige vorming hoort ook het ontwikkelen van een respectvolle houding ten aanzien van niet-gelovigen en andere religies. Alle scholen hebben daarop op grond van het geloof in Jezus Christus een visie geformuleerd en brengen die tot uiting in het lesprogramma en hun beleid ten aanzien van bijvoorbeeld de kennismaking met andere religies en aandacht voor niet-christelijke feesten.
- Het zingen van liederen verdient een prominente plaats op onze scholen. Elke school heeft beschreven hoe het team omgaat met het aanleren van psalmen en andere christelijke liederen.

- Vieren is op een christelijke school een belangrijk onderdeel van het schoolleven. Elke school heeft beschreven hoe men omgaat met de jaar- en weekopeningen en -sluitingen, het vieren van christelijke feesten en deelname aan speciaal op schoolkinderen gerichte kerkdiensten. Daarin is onder meer de verwachting opgenomen dat alle leerlingen daarbij aanwezig zijn.
- Elke school geeft op eigen wijze vorm aan de relatie met de kerken in dorp of wijk. Die relatie kan concreet gestalte krijgen in onder meer scholendiensten of themadiensten, bijvoorbeeld op Bid- en Dankdag.

3. Onderwijskundig

- De scholen gaan bij hun onderwijskundige keuzen uit van deze notitie. Zij laten ook zien hoe zij het samenspel tussen individueel en gezamenlijk leren vormgeven en de drie domeinen van kennis, vaardigheden en persoon in balans houden.
- Bij de keuze van lesmethoden wordt rekening gehouden met de levensbeschouwelijke en pedagogische uitgangspunten van de school.
- Voor onze scholen staat het aanleren van een positief-kritische houding ten aanzien van de buitenwereld voorop. De scholen maken duidelijk hoe zij kinderen op een verantwoorde en kritische manier leren omgaan met alles wat via de digitale wereld en leer- en leesboeken tot hen komt.

4. Maatschappelijk

- De scholen laten in hun visie op burgerschapsvorming zien hoe zij leerlingen voorbereiden op de positieve bijdrage die zij aan een vreedzame en rechtvaardige samenleving kunnen leveren. Zij relateren hun visie en praktijk aan het document 'Actief burgerschap en sociale integratie'.
- Alle scholen organiseren concrete acties om de leerlingen te leren zorg te hebben voor minderbedeelden.

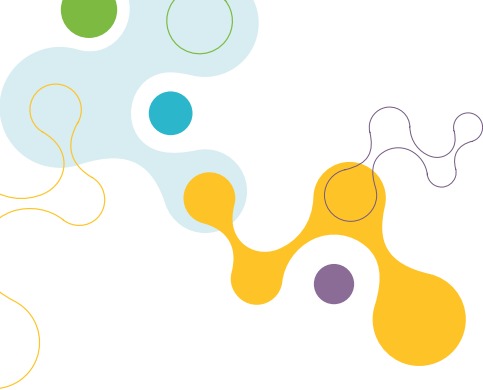
- Alle scholen laten zien hoe zij concreet gestalte geven aan rentmeesterschap en duurzaamheidseducatie.
- Alle scholen werken actief aan verbinding met religieuze en maatschappelijke instellingen en initiatieven in de omgeving.

5. Organisatorisch

Op schoolniveau:

- Elke school herijkt het eigen verhaal geregeld aan de hand van deze notitie. Door dat geregeld tegen het licht te houden, blijft het een eigen, uitnodigend verhaal van de school dat weergeeft hoe de belofte in de eigen specifieke context en cultuur gestalte krijgt. De school maakt daarin ook duidelijk welke verwachtingen eruit voortvloeien ten aanzien van onder meer deelname aan godsdienstige activiteiten en gedrag. Onze scholen zijn gemeenschappen waarin geregeld het gesprek wordt gevoerd met alle betrokkenen over de manier waarop de belofte gestalte krijgt. Op elke school vindt tenminste één keer per jaar in het team een identiteitsgesprek plaats. Daarnaast vindt ook met de ouders, gebedsgroep of klankbordgroep een identiteitsgesprek plaats. Daarin kunnen in een sfeer van veiligheid en vertrouwen de persoonlijke (geloofs)ontwikkeling en de voeding daarvan, professionele uitdagingen en de ontwikkeling van het verhaal van de school aan de orde komen.
- De scholen zijn gemeenschappen waarin de bijdrage en het meedenken van ouders noodzakelijk is, wordt gestimuleerd en gewaardeerd. Er zijn klankbordgroepen identiteit en/of gebedsgroepen die op initiatief van de ouders of van de directie zijn gevormd. De scholen maken duidelijk welke verwachtingen zij van ouders en leerlingen hebben als het gaat om de godsdienstige aspecten van het onderwijs (bidden, zingen, vertellen, vieren) en blijven daarover in gesprek.
- In de gesprekken in het kader van de gesprekscyclus komt aan de orde welke bijdrage de leerkracht levert aan de realisering van de belofte,

evenals de ondersteuning die de school daarin zou kunnen bieden. De persoonlijke geloofsbeleving en -ontwikkeling van de leerkracht kan daarbij ook onderwerp van gesprek zijn. De directeuren dragen er zorg voor dat deze gesprekken in een sfeer van vertrouwen en veiligheid plaatsvinden.

Op bestuursniveau

- Het bestuur hanteert een open, uitnodigend toelatingsbeleid voor leerlingen. Het vraagt wel aan ouders dat ze bij de aanmelding van hun kind een formulier ondertekenen waarin zij aangeven dat ze de grondslag van de vereniging respecteren. Dit is een voorwaarde voor het aannemen van de kinderen. Alle leerlingen doen mee met de identiteitsgebonden activiteiten van de school.
- Het bestuur hanteert een uitnodigend benoemingsbeleid. Bij het aannemen van nieuwe leerkrachten en van andere medewerkers wordt gevraagd dat zij de grondslag van de vereniging en deze identiteitsnotitie onderschrijven. Dat doen zij door hun benoemingsbrief te ondertekenen.
- In de sollicitatieprocedure worden gerichte vragen gesteld over de levensvisie en geloofsbeleving van de kandidaat en over de manier waarop zijn/haar geloof wordt gevoed. Van medewerkers wordt verwacht dat zij een persoonlijk geloof in God hebben en actief kerkelijk meelevend zijn. Ook wordt uiteraard gevraagd naar de handelingsbekwaamheid als het gaat om de vormgeving van de christelijke identiteit, zoals die onder meer concreet tot uiting komt in een vastgestelde competentie met betrekking tot identiteit. Tijdens een benoemingsprocedure kan van de kandidaat worden gevraagd dat zij of hij een les godsdienstige vorming verzorgt.

- De Viermaster stimuleert de identiteitsontwikkeling van de scholen en kan in het kader daarvan ondersteuning bieden op het gebied van de religieuze ontwikkeling van haar personeelsleden in de vorm van bijvoorbeeld pastorale begeleiding.

**LEVENSVISIE EN
GELOOFSBELEVING
VINDEN WIJ
BELANGRIJK**